

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Y. O.**, zast. JUDr. Petrem Novotným, advokátem, se sídlem Archangelská 1568/1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 5. 2019, č. j. OAM-848/ZA-ZA11-P16-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 3. 2020, č. j. 4 Az 28/2019 - 56,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 5. 2019, č. j. OAM-848/ZA-ZA11-P16-2018, neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 13. 3. 2020, č. j. 4 Az 28/2019 - 56, žalobu proti tomuto rozhodnutí žalovaného zamítl. V odůvodnění rozsudku městský soud mimo jiné uvedl, že podle dostupných informací na Ukrajině neprobíhá tzv. totální konflikt, neboť válečné operace jsou omezeny toliko na Luhanskou a Doněckou oblast. U žalobce přichází v úvahu možnost vnitřního přesídlení, kterou koneckonců již v minulosti využil, když před svým odjezdem do České republiky pobýval dva roky ve městě Dněpro, kam se uchýlil poté, co opustil Doněck. Podle informací Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 12. 6. 2018 se navíc zlepšuje i ekonomická situace na Ukrajině.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť se v něm městský soud dostatečným a řádným způsobem nevypořádal s jeho argumentací, která

jednoznačně potvrzuje splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. Dále stěžovatel namítl nezákonnost napadeného rozsudku, neboť existují skutkové důvody pro vyhovění jeho žádosti, přičemž městský soud se jimi dostatečně nezabýval, případně je nemístně zlehčoval. V této souvislosti stěžovatel uvedl, že mu hrozí odvod do válečného konfliktu, čemuž se chce ze strachu o svůj život vyhnout, a navíc je to v rozporu s jeho vyznáním. Stěžovatel dále poukázal na skutečnost, že důsledky ozbrojeného konfliktu nestíhají pouze Doněckou a Luhanskou oblast, nýbrž že v důsledku činnosti Právého sektoru např. ve Lvově vybuchly dvě nálože, což si vyžádalo řadu zraněných. Stěžovatel se proto domnívá, že má nárok přinejmenším na udělení doplňkové ochrany z důvodu vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti. Z těchto důvodů stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jak jeho rozhodnutí, tak i kasační stížností napadený rozsudek městského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Proto navrhl odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost nebo její zamítnutí pro nedůvodnost.

III. Posouzení kasační stížnosti

[5] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaného pod č. 933/2006 Sb. NSS, kasační stížnost přesahuje vlastní zájmy stěžovatele v následujících typových případech:

- kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu;
- kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně;
- kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, kdy Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně;
- kasační stížnost je dále přijatelná, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní pochybení se v konkrétním případě může jednat tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; popřípadě krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

pokračování

[6] Nejvyšší správní soud však neshledal, že by se městský soud dopustil zásadního pochybení nebo že by se při rozhodování v dané věci jakkoliv odchýlil od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, a založil tak důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[7] K námitce stěžovatele o nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku postačí toliko uvést, že městský soud se řádně zabýval všemi žalobními body, jedná se o rozhodnutí srozumitelné a opřené o dostatečné odůvodnění, z něhož je zcela zřejmé, proč v posuzované věci neshledal splnění zákonných podmínek pro udělení některé formy mezinárodní ochrany. Městský soud rovněž náležitě posoudil žalobní argumentaci týkající se bezpečnostní situace na Ukrajině.

[8] Ohledně námitky ohrožení stěžovatele ozbrojeným konfliktem lze odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, č. 1840/2009 Sb. NSS), podle které nestačí k udělení mezinárodní ochrany pouhá existence ozbrojeného konfliktu na území země původu žadatele, ale žadateli musí v důsledku takového konfliktu hrozit reálná újma, např. v podobě vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí. V situacích totálního konfliktu hrozí vážná újma v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na takovém území jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. Pokud ozbrojený konflikt nemá charakter totálního konfliktu, musí žadatel „prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on“.

[9] K bezpečnostní situaci na Ukrajině se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 Azs 239/2015 - 26, kde konstatoval, že „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“. Od vydání tohoto rozsudku se přitom situace na Ukrajině příliš nezměnila, což potvrzují i nedávná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (srov. např. usnesení ze dne 26. 5. 2020, č. j. 4 Azs 456/2019 - 30). Stěžovatel přitom neuvedl, že by již v důsledku předmětného konfliktu utrpěl újmu.

[10] Jelikož je konflikt na Ukrajině dlouhodobě lokalizován ve východní části země, žadatelům o mezinárodní ochranu z jiných částí obvykle nehrozí vystavení vážnému a individuálnímu ohrožení života nebo tělesné integrity a nejsou u nich splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany. V této souvislosti již Nejvyšší správní soud opakovaně konstatoval, že v úvahu přichází zejména možnost vnitřní ochrany, resp. možnost vnitřního přesídlení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2006, č. j. 4 Azs 164/2005 - 56, ze dne 23. 5. 2006, č. j. 4 Azs 336/2005 - 59, ze dne 3. 8. 2006,

č. j. 6 Azs 307/2005 - 87, č. 978/2006 Sb. NSS, či ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, č. 1551/2008 Sb. NSS).

[11] Na tomto závěru nemůže nic změnit ani stěžovatelem tvrzený nedávný výbuch ve Lvově. Ojedinělý incident není možné ztotožňovat s obecně špatnou bezpečnostní situací. Stěžovatel přitom nepřináší žádné indicie, z nichž by bylo možné dovodit, že se jedná o rozsáhlejší trend. Stěžovatel dokonce tuto skutečnost konkrétně nezmínil ani ve své žalobě, nýbrž až v kasační stížnosti. Městskému soudu tak nelze vytýkat, že se touto otázkou v odůvodnění svého rozhodnutí důkladněji nezabýval a při posuzování bezpečnostní situace na Ukrajině vycházel především ze zpráv obsažených ve spise. Ani z nich přitom nevyplývá, že hrozba teroristických útoků na Ukrajině dosahuje úrovně schopné založit tak intenzivní hrozbu vážné újmy, která by mohla být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.

[12] Ani hrozící povinnost výkonu vojenské služby obecně není důvodem k udělení azylu nebo doplňkové ochrany (k tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, a ze dne 23. 4. 2015, č. j. 3 Azs 28/2015 - 24). Stěžovatelem vyjádřené obavy tak nejsou relevantní z hlediska možného udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Konflikt na Ukrajině totiž *„nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy,“* a je izolován ve východní části země (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17).

[13] V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu, akceptovaná i v mezinárodním měřítku. Službu v armádě při mobilizaci tak nelze považovat za ohrožení svévolným násilím vyplývajícím z ozbrojeného konfliktu. Za situace, kdy je domovský stát napaden, není možné vnímat povinnost jej bránit jako nepřiměřenou, či dokonce azylově relevantní. Udělení mezinárodní ochrany by z tohoto důvodu přicházelo v úvahu pouze v případě, kdy by reálně hrozilo, že by stěžovatel byl v rámci výkonu vojenské služby nucen páchat zločiny proti míru, válečné zločiny či zločiny proti lidskosti, stejně jako kdyby mu za odmítnutí splnění branné povinnosti hrozil nepřiměřeně přísný trest. Žádný z těchto výjimečných důvodů však v projednávané věci nenastal, a stěžovatel jej ani netvrdil.

[14] Vzhledem k tomu, že rozpor výkonu vojenské služby se svým vyznáním stěžovatel zmínil poprvé až v kasační stížnosti, a to bez uvedení jakýchkoliv podrobností, nemohl se jím Nejvyšší správní soud zabývat, jak vyplývá z § 104 odst. 4 s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a městský soud se v napadeném rozsudku od této judikatury neodchyluje. Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, ani žádný jiný důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy

pokračování

stěžovatele. Kasační stížnost tedy shledal nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s., a proto ji odmítl.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. října 2020

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu